

תרגיל 9

מקדמים בינומיים

$$1. \text{ הוכח כי } \deg_p(m!) = \frac{m - \sigma_p(m)}{p-1}$$

כאשר p ראשוני, $\deg_p x$ היא דרגה של p בפירוק של x למכפלה של ראשוניים, $\sigma_p(x)$ זאת סכום הספרות של x בבסיס ספירה p .

(זאת הייתה הטענה שדילגנו על ההוכחה שלה בהרצאה הראשונה במחנה. ממנה נובע כי

$$\deg_p \binom{m+n}{m} \text{ שווה לכמות המעברים בתרגיל חיבור של } m+n \text{ בבסיס ספירה } p).$$

2. נניח כי $n = \overline{n_l n_{l-1} \dots n_1 n_0}$, $m = \overline{m_l m_{l-1} \dots m_1 m_0}$ בבסיס ספירה p (הקו למעלה – זה סימון לכך שמצמידים את הספרות בשביל ליצור מספר ולא מכפילים אותם). הוכח כי

$$\binom{n}{m} \equiv \binom{n_0}{m_0} \cdot \binom{n_1}{m_1} \cdot \binom{n_2}{m_2} \cdot \dots \cdot \binom{n_l}{m_l} \pmod{p}$$

3. נסמן ב- c_n את מספר הדרכים לרשום בשורה n סוגריים ימניים ו- n סוגריים שמאליים באופן חוקי (למשל "()" או "()" חוקי, ואילו "))((" או "))((" אינו חוקי).

א. הוכח את נוסחת הנסיגה: $c_n = c_{n-1}c_0 + c_{n-2}c_1 + c_{n-3}c_2 + \dots + c_0c_{n-1}$.

ב. * מצא ביטוי מפורש ל- c_n .

4. * הוכח שכל שני מספרים שנמצאים באותה שורה של משולש פסקל וגדולים מ-1 בהכרח לא זרים (כלומר יש להם מחלק משותף שגדול מ-1).

$$5. ** \text{ הוכח כי } p \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (p-kq)^{k-1} (r+kq)^{n-k} = (p+r)^n$$

כאשר n טבעי, p, q, r ממשיים, p שונה מ-0.

בהצלחה!